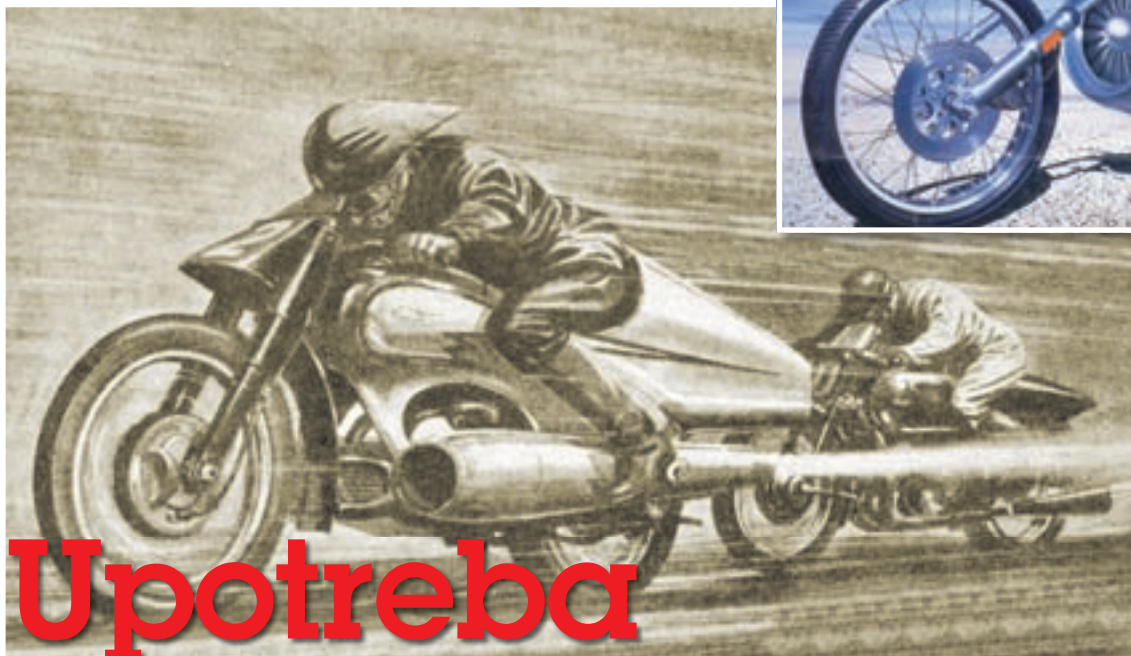

[Nevidljive prednosti 3]

Bili oni monocilindrični ili višecilindrični, agregati današnjih motocikala toliko su tehnički evoluirali da to iznenađuje i dobre poznavaoce moto tehnike

Ovako su naši djedovi početkom pedesetih i naši oevi sedamdesetih zamišljali evoluciju motociklizma. Ipak su bili u krivu, jer današnji je motocikl više sličan klasičnom negoli fantastičnom kao na ovim slikama

tetom tekućine zatvoren je za hlađenje termostatom (posebnim termičkim ventilom). Taj efekt omogućava vrlo brzo u grijavanje tekućine i postizanje radne temperature. Sve to dogodit će se za minutu-dvije, dakle jednako brzo kao i kod motora istih performansi i parametara zračnog hlađenja. Postizanjem radne temperature tekućina će procirkulirati kroz hladnjak i ohladiti motor. Upravo se to često događa u gradskim gužvama, gdje je motor s zračnim hlađenjem ranjiviji. Također, stabilnije temperature motora održat će ga trajnijim, a cilindrima

Upotreba novih materijala

PIŠE: MIRO BARIĆ

Uz sve spomenute prednosti koje nisu dostupne oku, treba spomenuti hlađenje koje u prvi mah ne djeluje pretjerano važno. No, svjedoci smo da se u novije doba prednost daje hlađenju tekućinom, i to iz više razloga. Hlađenje zrakom vrlo je zahvalno, ali i nepraktično. Razlog tome su promjenjivi uvjeti eksploatacije. Česte gradske gužve velika su opasnost za motore koji se hlade zrakom, tako da pretjerano zadržavanje, spora vožnja ili stajanje uzrokuju proble-

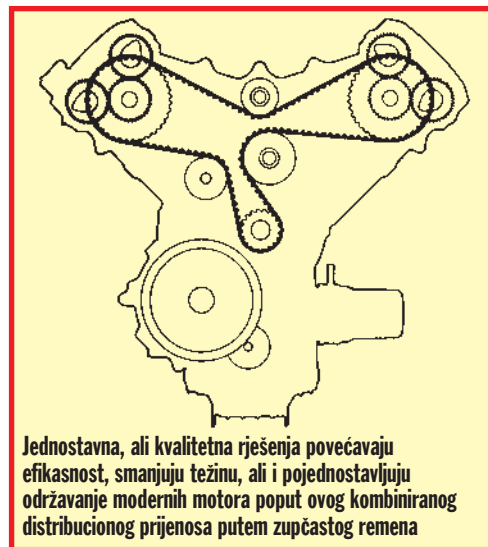
me koji se očituju kroz pregrijavanje termičke grupe, odnosno glave motora i cilindra. To se, dakako, može izbjeći i prisilnim načinom hlađenja motora putem turbina. No, turbine su nepraktične, bučne i imaju mnogo popratnih elemenata (zaštitni limovi, usmjerivači, turbinske elise i slično). Istini za volju, u hladnijim atmosferskim prilikama motori sa zračnim hlađenjem biti će efika-

sniji od onih hlađenih tekućinom. Ali takvih je uvjeta malo, više je onih toplijih.

Zato je hlađenje tekućinom minimalne zapremine gotovo idealno rješenje. Minimalna zapremina je bitna zbog brzog u grijavanja. Naime, danas više ne postoji praksa da se motor prije upotrebe ugrije. Tako neugrijan motor s malenim kapaci-

▲ Visokokvalitetni materijali u dinamičnom sklopu poput ove klipnjače od titanija sve će se češće nalaziti i u standardnim cestovnim tipovima agregata

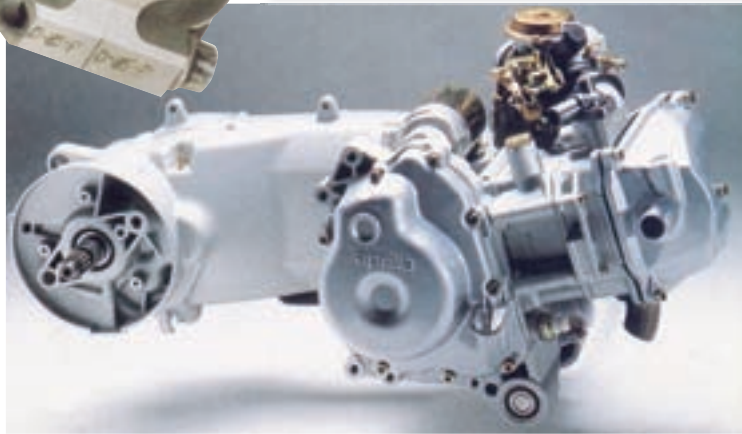

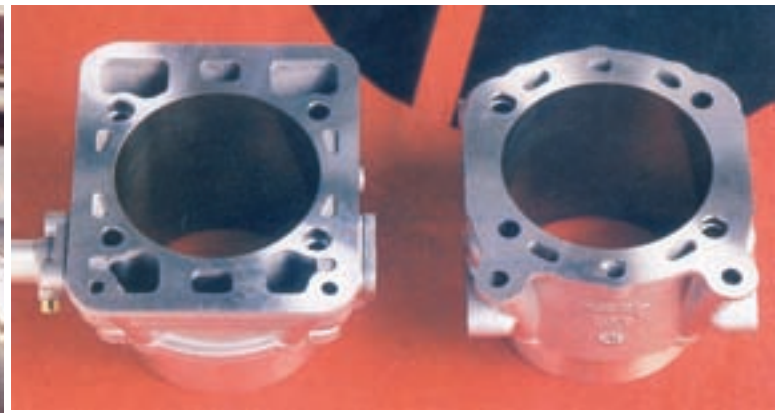
Jednostavna, ali kvalitetna rješenja povećavaju efikasnost, smanjuju težinu, ali i pojednostavljuju održavanje modernih motora poput ovog kombiniranog distribucionog prijenosa putem zupčastog remena

▲ Izvanredno precizna i minuciozna tehnika, visoko sofisticirana čak i kod najmanjih agregata zapremine od 50 ili 125 ccm današnji su standard

▶ Hlađenje tekućinom zamijenilo je hlađenje zrakom, a malena zapremina rashladne tekućine dozvoljava brzo u grijavanje agregata na radnu temperaturu, gotovo u jednakom vremenskom intervalu kao što je potrebno za zračni agregat

Naime, ovaj će napredak biti također jedan od aduta nevidljive prednosti modernih motora u usporedbi s nekadašnjima. Aluminijski plašt je presvučen kromom, silicijem, niklom i kadmijem (radi se tek oko nekoliko mikrona - tisućitih dijelova milimetra). Površina dozvoljava i uz visoke temperature izvanredno nizak koeficijent trenja po mm². Podmazivanje je efikasnije, habanje upola manje, dok je mogućnost eksploatacije čak nekoliko puta dulja od klasične. Iako je ta tehnička prednost već dugo poznata, tek danas je u potpunosti zastupljena kod svih proizvođača motocikla.

Aluminijske legure posve su istisnule sivi metal (elemente od lije-

Evidentna razlika između cilindara istog proizvođača (Ducati 998 lijevo i 999 desno). Kapacitet mase, odnosno tekućine koja cirkulira oko cilindra, manji je nego kod starijeg modela (998)

vanog željeza), te su zahvaljujući sofisticiranijem kemijskom metalurškoj industriji materijali, a posebno metali, daleko kvalitetniji nego prije. Nije samo kvaliteta veća, već je i masa materijala manja po istoj prostornoj veličini. Jednostavnije bismo to mogli reći da su materijali uz višu čvrstoću ujedno i lakši, a to je veoma važno.

U prošlom smo nastavku naveli prednosti laganijih dinamičkih elemenata, a za njima ne zaostaju niti statički elementi, poput elemenata za ohlađivanje ili ispuhavanje. Danas su hladnjaci rashladne

Gotovo je s velikim, teškim i ružnim ispušnim sustavom. Čak i standardni motori sve su češće opremljeni inox sustavom, koji je efikasniji i mnogo lakši

će omogućiti manju toleranciju između klipa. I to će biti pozitivan poen u efikasnosti agregata, zajedno s perfektnim tehnološkim trikom: tvrdim kromom na košuljicama cilindra.

veleprodaja-maleprodaja
TrgoAvto

TrgoAvto - H d.o.o., Heinzelova 74, 10000 Zagreb
tel: 01/6180-271 fax: 01/6180-284, info@trgoavto-tah.hr

AKCIJA

JET-SHOCK 50 10490 kn
JET-SHOCK 55 11490 kn
* srebrna plova - 8.999 kn *
ostale boje - 9.990 kn

JET-ROCK 50 10990 kn

JOWMAN 125 crna 12490 kn
JOWMAN 125 srebrna 14490 kn
JOWMAN 250 16490 kn

*** AKCIJA**

HP-125 11490 kn
HP-200 16490 kn

*** AKCIJA**

JOWRIDE 300 17490 kn

WAVE 1800 kn

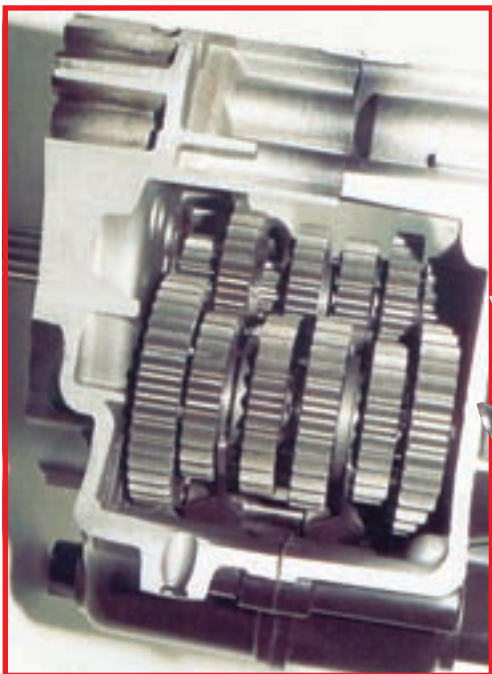
QUADLANDER-50 40-90 kn

TRACKRUNNER-200 33290 kn

QUADLANDER-125 - 1000

STYLI NOV MICHELIN Bata, Euro X, Jowman, Sport X, Sport X SR * Akcija traje od 01.06.2006. do 31.08.2006. * Akcija otvara vijetnamski proizvodni pogon

Šeststupanjski mjenjači dio su standardne opreme današnjih motocikala. Po izboru konstrukcije to su mjenjači brzina "u stalnom zahvatu". Na desnoj strani vidimo selektor, bubanj s desmodromičnim vođenjem vilica koje ukopčavaju i mijenjaju stupnjeve prijenosa

tekućine uglavnom izvedeni u aluminiju, pa su tako upola lakši od onih nekadašnjih unatoč mnogo većim dimenzijama. Bakar, nekad nezamjenjivi materijal za izradu hladnjaka, danas je izvan upotrebe. O ispušnim sustavima da i ne govorimo. Inox i titanij, karbonska vlakna, ergal posve su izmijenili ovaj važan element moto agregata. Još prije tek dva i pol deset-

ljeća to su bili klasični ispušni sustavi teški i do desetak kilograma.

Da samo još spomenemo i mjenjače brzina, koji su paralelno s motorima evoluirali u posljednja tri desetljeća. Šezdesetih godina standard mjenjačke kutije bila su četiri stupnja prijenosa. Sedamdesetih i osamdesetih taj se standard povisio, pa su

motocikli bili uglavnom opremljeni mjenjačima s pet brzina. Šeststupanjski mjenjači bili su rezervirani isključivo za natjecateljske motocikle, ali devedesete su i to promijenile, tako da su šeststupanjski mjenjački prijenosi danas posve uobičajeni. Ima ovdje i iznimaka, tako da je i danas ponekim motociklima mjenjač s pet stupnjeva prijenosa potpuno

zadovoljavajući. S druge strane, postoje i oni sa sedam stupnjeva prijenosa (uglavnom 'stodvadesetpetice'). Važno je također napomenuti da su to redom mjenjači koji su konstruirani tako da su u stalnom zahvatu. To znači da je par zupčanika stalno uzubljen i ne ukopčavaju se tokom eksploatacije. To je važno kako bi se izbjeglo nekorektno mijenjanje stupnjeva prijenosa, odnosno habanje i oštećivanje elemenata, zupčanika, vilica i slično.

Posve druga priča su vidljive prednosti, dakle, one koje odmah uočimo. Samo letimičnim pogledom i laik će shvatiti da je motocikl od jučer nešto posve drugo od ovog današnjeg. Okvir motocikla, ovjes, kočnice ili kotači s gumama neusporedivo su drukčiji. Slažući tako kockicu po kockicu ovog 'motomozaika' doći ćemo do današnjeg dostignuća, ali izuzmemo li samo jednu od komponenti, samo jedan sklop, čitava će koncepcija pasti u vodu. Stoga možemo reći da je današnji motocikl sklop izvanredno osmišljenih i dugogodišnjim iskustvom iskušanih elemenata, od konstrukcije do izvedbe. Prijeden je dug put kako bi današnje i buduće generacije mogle uživati u vožnji na dva kotača. ■

**ŽIVOT NA MP3 KOTAČA
MOGUĆ JE ZA SAMO 20 KN.**

**SIGURNOST, LAKOĆA UPRAVLJANJA I
ATRAKTIVAN IZGLED**

SAMO SU NEKE OD MNOŠTVA KVALITETA KOJE ĆETE
OTKRITI U OVOM NOVOM PIAGGIOVOM MODELU.
BUDITE PRVI. OTKRILITE ŽIVOT NA MP3 KOTAČA JOŠ
OVOG PROLJEĆA.

 PIAGGIO

IZNOS OD 20 KN ODNOSI SE NA DNEVNO IZDVAJANJE ZA MJESEČNU
RATU KREDITA NA ROK OD 7 GODINA. MPC. VEĆ. OD 39.900,00 KN.

MOTO01_Zagreb_Oranice 34

Tel.: 01.386.44.86 Fax: 01.386.44.88 piaggio@moto01.hr www.moto01.hr

moto01

